אנשים

רת יפה ירקוני מבצעת את שירו „שיבחי קאליה".

■ העיתונאי הוותיק **שמעון סאמט**, אבי עורכו הנוכחי של הארץ **גדעון סאמט**, זכה השבוע בהוקרה מיוחדת על פעילותו העיתונאית במשך 50 שנה. סאמט בן ה־73 הכשיר את עצמו בארץ־מולדתו, פולין, להיות חקלאי כשיעלה לארץ, ואף עסק בחינוך נוער. אולם זמן קצר אחרי שעלה לארץ, בשנת 1926, והיה בהכשרה בפתח־תיקווה, החל עובד כעיתונאי בדבר. משם עבר בשנת 1931 לעבוד כרפורטר בהארץ, שם המשיך בתפקיד זה עד שפרש לגימלאות. השבוע זכה בתואר „יקיר העיר תל־אביב."

■ בדיחה נוספת בעקבות התפטרות רבין מספרת: השר המנוח **אברהם עופר** הופיע בחלומו של יצחק רבין ואמר לו: „אני, אברהם עופר, מאמין לך שאתה חף־מפשע!"

■ ספן השלום **אייבי נתן** עומד להכין בשבוע הבא הפעלה הוחלט: „פרופסור דני".

■ כתב הארץ, **דן מרגלית**, שזכה בסקופ של חיין כאשר גילה את חשבון־הבנק האמריקאי של **זאה רבין**, יצא מופסד מכל העניין. הוא קיבל מהמערכת שלו פרס־הוקרה בסך 300 לירות, שהן כ־28 דולר, אולם במהלך החקירה הוא השקיע 50 דולר, שאותם הפקיד בחשבונה של לאה, כדי לוודא את קיומו. הפסד נקי: 22 דולר.

■ אגב, בדיחת השבוע בהקשר זה טוענת: מה ההבדל בין יצחק רבין ל**אולסי פרי**? התשובה: אולסי פרי יצא מהמישחק אחרי חמש עבירות — רבין אחרי עבירה אחת.

■ השחקן הג'ינג'י **יאיר** („קויה") **רובין**, שבשבוע הבא עומד לצאת אל האקרנים הסרט מסע האלונקות, שבו הוא מככב לצידו של **גידי גיב**, מצא לעצמו עיסוק חדש. קויה, מי שהיה בעלה של עורכת־הדין **טלי לבני**, ידידתו של **אשר ידלין** והוא אבי בנה בן ה־10 **גיורא**, עסק באחרונה במכירת מוצרי־ניקיון מדלת אל דלת. אולם העבודה שיעממה אותו. קויה עוסק עתה בניקוי חדרי־מדרגות באיזור רמת־אביב וצהלה.

■ ביום־עיון שהתקיים בחיפה על דו"ח ועדת ראש־הממשלה לנוער במצוקה, טען יו"ר הוועדה, ד"ר **ישראל כץ**, כי כיום קיימים לא רק ילדים טעוני־טיפוח, כי אם גם מורים טעוני־טיפוח. התפרץ נגדו מנכ"ל מישרד־החינוך־והתרבות, **אריעזר שמואלי**: „תפסיק עם הדמגוגיה הזו! אתה רוצה שמה שאמרת עכשיו יהפוך לנכס־צאן־ברזל בשפת־הרחוב הישראלית?"

■ באותה פגישה נשאל שמואלי מדוע רמת המורים בעיירות־הפיתוח ובמקומות־היישוב הנידחים, כה נמוכה. תשובתו: „אני לא רמטכ"ל, אני לא יכול להגיד למורים שרמתם גבוהה: קדימה צעד לרוחמה או לבית־שאן."

תעה לידידיו. הוא עומד לעורך במקום סודי מסיבת־הפתעה לכמה מאות מהם, לרגל מלאות לו 18,268 יום. מי שירצה לדעת כמה שנים זה בדיוק, יצטרך לעשות בעצמו את החישוב. בהזדמנות ששיגר לידידיו היתרה בהם אייבי ו־הזהירם: „שמי אייבי נתן ולא אייבי לקח — לכן, נא לא להביא מתנות שלא אקח."

■ אפתעה ציפתה למנתח־הלב הצעיר, הד"ר **דני גור**. בלילי־שבת נתבקש על־ידי אחותו, **אילנה**, לבוא לביתה ביפו. דני לבש מכנסי־ג'ינס ומעיל־רוח, נכנס לביתה ומצא את עצמו, לתדהמתו, בלב מסיבת־אפתעה שנערכה לכבוד, לרגל קבלתו את התואר פרופסור. במקום נכחו הצמרת הרפואית של בית־החולים תל־השומר, שבו הוא משמש מנהל־מחלקה, עמיתו מבייל־ינסון, מנתח הלב ד"ר **מזרים זיו**, **חיים יבין** ורבים מחבריו, שהתדיינו בעליצות איך לקרוא לו מעתה. צורת־הפנייה שעליה הוחלט: „פרופסור דני".

מייק בורשטיין

מככב עתה בסרט „הרשלה", יצא לווינה יחד עם המפיק יצחק קול, כדי לצלם סצנה על רקע שלג. אולם בווינה נאמר להם כי בתקופה זו של השנה לא יורדים שם שלגים, וכי בעונה זו יש שלגים רק באינסברוק, המרוחקת כאלף קילומטרים מווינה. הצוות תיכנן לנסוע בעיקבות השלג, אולם כשקמו למחרת בבוקר, גילו כי וינה מכוסה בשלג. „עשינו קופרודוקציה עם אלוהים," אמר מייק.

כך הם אומרים

ידין בעקבות סטאלין ומאו * דיין מציע הצעה מגונה * האם ניצחה לאה רבין את עצמה על שררה "לא־שררה?

חיי־השררה המדומים

המשוררת, הסופרת והמסאית שולמית הן־אבן, במאמר בשם „השררה והחומר" העוסק בניתוח הבעיות המוסריות והפילוסופיות של פרשת לאה ויצחק רבין:

„כפף הוא כוח; ייתכן בהחלט שאיתו אמביציית המביאית אדם אל צמרת השררה, הן הגזרמת לו גם לאהוב את הכוח שהכפף מעניק. צריך כנראה איפוי מיוחד־במינו, כדי שיידע אדם שהשררה היא פיקדון בידו ואילו הכפף — שכל־כך קל לו להרבית תוך כדי השרירה — כל כולו טוכת־הנאה אישית.

„אבל אם ביחס לבעלי־תפקידים אין לנו נורמות, עיד פחות נורמות הצבנו ביחס לנשי בעלי־התפקידים. ההיסטוריה של כל העמים בימעט מלמדת אותנו, שלהיות „אשתו של..." — אין זה מצב של אשר דווקא. יש כנראה משהו מן ההפרעה המוכרחת בעצם המצב שבו אדם נושא בתואר ואינו נושא בשום אחריות, לא להחלטה ולא לביצוע. המעיין בביוגראפיות הנשות ימצא, שחיי־השררה המדומים של נשי בעלי השררה — ובמקרה שלהן זוהי תמיד שררה מדומה — עמדו בפתירה גמורה לרצונן שלהן, וגרמו להן לא פעם לפצות את עצמן בצורות שונות ומשונות. ככל שהאשה עצמאית יותר ומבקשת יותר מן החיים ומעצמה, כך נעשים חייה בלתי־אפשריים יותר ויותר, במישור הלא־משרה שעליה למלא."

(מעריב)

מנעלי־הבית אל השחורות הגבוהות

במאמר־תגובה על הודעת צעירי מפ"ם, בת־גובה להחלטת מיפלגתם להישאר במערך, כי ייכנסו מעתה לנעלי־בית, כותב המחזאי יהושע סובול, ברשימה הנושאת את הכותרת „שעתן היפה של נעלי־בית":

„אם חשיפת החשבונות של מישפחת רבין נחשפו, כידוע, שני החשבונות האחרונים במטבעזר שאזרחים ישראליים החזיקו אי־פעם, ועדיין מחזיקים, בבנקים זרים. אין יותר תעשיינים, אין יותר יצואנים ואין יותר ח"כים שיש להם חשבונות חשאיים בבנקים שוויציים או אמריקאיים או ואדוויים.

„מוחרי־עתיקות למיניהם, שודדי־קברים לסוגיהם, וסתם מדינאים־לשעבר שהתעוכבו ברחבי התפוצות והיוצו הרצאות תמורת חמשת־אלפים דולאר להיפעה, גמרו להחזיר ארצה באיפן הגלוי והחזוי ביותר את הכנסים האחרונים שהרוויחו בדרכים אלה, ואם למישהו יש ספק בכך, ואם יש מישהו שבמחי מתרוצין החשד כי עדיין נותרו כמה פרסונות שטרם החזירו ארצה את הדולר האחרון או את המארק או הפראנק השווייצי האחרון שלהם — אם יש מישהו כזה, אז שיתכבש לו במחשבותיו הרעות.

„נכון שבעיתונות מסויימת הופיעו מדי־פעם פיסורים על נגראל לשעבר, שעסק באיפן בלתי־חוקי בשיד עתיקות ובמכיוותן בלוויית חותמת שהעידה כי המציאה לקוחה מאיספו הפרטי, מה שהעלה את מחירה כד־זכר מניס, ונכון שבעיתונות מסויימת הופיעו פיסורים אדות מאן־דהוא שהתעוכב לו ברחבי ארצות־הברית ולחיץ רבץ קלילון דולר מהרצאות, ואם יש מישהו ששואל מדוע היועץ המישפטי דאז או דעכשיו מרם התלבש על אותם אישים ומרם הלך לבדוק אם יש עילה לתביעה נגדם, ואם יש מישהו כזה — אז שיתבייש לו בשאלה שהוא שואל.

„וכל מי שחושב שהירידה על רבין היתה מין אקציה פלקסיבית של האמת בשירות הפוליטיקה — מעיד על עצמו שיש לו מוח עקום, חולני, איפפה של מח, פאחסם..."

„...שום רקע פוליטי ושום משמעות פוליטית אין לאי־הדחתו של רבין, ומה שקרה במיפלגת העבודה אינו בשום פנים פוטש, אלא צדק טהור בפעולה, ובהלוכתו של רבין לא נשתנה דבר וישראל לא איבדה ראש־ממשלה שהיה לו מיכוי להביא לה שלום, והגשם יורד מלמטה למעלה וישתים ועוד שתיים הם שבע.

„לכן, זהו בדיוק הזמן להיכנס לנעלי־בית, לתחתוני־מגבת ולחלוק־רחצה, וזהו הזמן ליהנות מהן כהוגן, מנעלי־הבית הרכות, עד שיכוא הרגע לנעול את השחורות הגבוהות, אתם יודעים איזה."

(חותם)

פולחן ידין

טופר דבר, אהרון גבע, פירסם תחת הכותרת „פולחן האישיות גם בד"ש" רשימה, שבה הוא עוסק בהיבט נוסף של סיגנון תעמולת־הבחירות שנוקטת רשימה זו: „מיהו יגאל ידין? אזרח הגון וישר־דרך, אדם שהצליח בכל מה שעשה, איש־מעשה ואיש־רוח, ישראלי בעל חזון המרכז לעניין, מדינאי מנוסה ושקול, אדם שמילתו היא הכטחה — כך קראנו במודעה של ד"ש."

ומוסיף אהרון גבע: „לא רק סטאלין ומאו גם ידין. ופולחן־אישיות כזה מצג לנו, לשם שינוי, כדמוקרטיה. דרך אגב: הנכללת גם יועדת אגרנט ברשימת זכויותיו של האיש ש„הצליח בכל מה שעשה'..." (דבר)

זכות הגירושין של דיין

על להיטוטו של ח"כ העבודה משה דיין להשתלב במיסגרת הליכוד ולהופיע ברשימת הליכוד לכנסת התשיעית, אחרי שמרכז מיפלגת העבודה הציב אותו במקום השביעי ברשימת מועמדי המערך, כותב לוי יצחק הירושלמי ברשימה „ביגמיה מיפלגתית":

„בזמנו אמר משה דיין כי במיפלגת העבודה אינו מרגיש עצמו „בבית". זכות הגירושין שמורה לכל אדם — גם למשה דיין. אם אינו מציא לשון משותפת בבית מיפלגת העבודה — זכותו, אף חובתו, לחפש לעצמו בית במקום אחר. אלא שבמיקרה זה הוא חייב, בראש ובראשונה, ל**עזוב את הבית הקודם**.

„כאשר אדם חי בבית מסויים, ואף מפקיע לייצגנו כלפי חוץ, ואתה שעה עצמה הוא, מפלרטט עם אחרת ומעלה בפניה הצעת־נישואין — יש לראות בה, **הצעה־מגונה**, או נכונות לכיצוע מעשה של ביגמיה.

„התנהגותו של משה דיין — מבחינה חינוכית ומבחינה פוליטית גם־יחד — יש לכחון אותה בנסיבות מחמירות. זאת — משום שהיא ראשונה מסוגה זה במערכת החיים הפוליטיים שלנו, ומשום שהיא כאה לאחר הבעת נכונות פומבית מפי משה דיין להיכלל ברשימת המערך בעיקבות המיכתב בחתימת ח"כים ואח"מים ממיפלגת העבודה."

ומסיים לוי יצחק הירושלמי את מאמרו בשאלות: „איפה ההיגיינה הציבורית? מדוע לא למד מחברו ח"כ מרדכי בן־פורת, שגילה אימון לב ונהג כיושר אישי וציבורי כאשר העניינים במיפלגת העבודה לא ניראו בעיניו, עזב את מיפלגת העבודה והקים רשימה עצמאית מתוך נאמנות לעצמו ולהשקפותיו?

„ישמע סביר עדיין משה דיין, כי נורמת של התנהגות חלות רק על בשר־ודם ממדרי בן־פורת, ולא על „פרימדונות" (לשעבר)?" (מעריב)

פסוקי השבוע

● **המחזאי־פילוסופאי הד"ר מיטל פונקט**: „בעל הלאה הוא בעל המאה."

● **הפילוסופאי יהונתן גפן**: „אם כל אחד שיש לו חשבון בבנק בחו"ל יראה לעצמו חובה להתוודות על כך בטלוויזיה, לא יהיה איפה להכניס את החדשות."

● **שר־המיסחר־והתעשיה חיים בר־לב**, יו"ר מסה הבחירות של המערך: „מי שרוצה בשילטון המערך צריך להצביע בעד רשימת המערך."

● **ח"כ אבא אבן** בתגובה על ההשערה שהועלתה בהעולם הזה כי היו אלה שליחיו שסייעו לחשוף את חשבונה של לאה רבין בוושינגטון: „זהו טימטום מוחלט!"

● **הנ"ל**: „עדיין לא התרגלתי שאני מיספר שלושה ברשימת המערך. אמרתי לחברים בבדיחות־הדעת שכל מטרתי היא להפוך את המקום השלישי ברשימת המערך למקום ריאלי."

● **הנ"ל**: „ישראל היא הניצחון של החוברנות המאולתרת."

● **הפיזמונאי דידי מנוסי**, על מנהיג שלומציון אריק שרון: „הוא האוייב הגדול ביותר של עצמו — חוץ משימחה ארליך."

● **השופט העליון חיים לנדוי**, בתשובה להערכת עורכת־הדין פליציה לנגר כי היא מקווה שהשופטים העליונים קוראים עיתונים: „רק זה עוד חסר לנו!"

● **ח"כ יוחנן כהאדר**, על הישארות מפ"ם במערך: „המצב במפ"ם הוא עכשיו כזה שהיא תיתן את קולותיה לרשימת של"י — ותקבל את המנדטים ממיפלגת העבודה."

● **המשורר יהודה עמיחי**: „הארץ הזאת היא גן־עדן למשוררים. אחרי ברית־המועצות אנחנו המדינה שבה השירה הכי מקובלת. אולי זה בגלל המצוקה."

● **הסופר הבריטי גרהאם גרין**: „לסופר יש שני תפקידים: לכתוב את האמת, ולא לקבל פריבילגיות מידי המדינה."